

RAPPORT FRA TRÅLSEMINAR VED NORDSJØSENTERET I HIRTSHALS 17. OG 18. APRIL 2008 I REGI AV FISKERLAGET SØR

Fiskerlaget Sør søkte i februar 2007 FHF om økonomisk tilskudd til å arrangere et seminar om reke-trål ved Nordsjøsenenteret i Hirtshals.

I søknaden het det bl.a. følgende:

Som opplyst planlegger vi å arrangere et seminar ved Nordsjøsenenteret (Sintef) i Hirtshals om den teknologiske utvikling i rekefisket i Nordsjøen og Skagerrak. Tiltaket ønskes gjennomført bl.a. for å spre informasjon om prosjekter som er gjennomført, herunder sorteringsrist for å skille ut småreker i trålen, prosjekt om energiøkonomiserende tråltipe, andre prosjekt under planlegging, samt å få ideer fra deltakerne om andre aktuelle prosjekt og ideer som kan bidra til å øke lønnsomheten i rekefisket.

Det er viktig at informasjon om prosjekter som gjennomføres blir gjort kjent blant næringsoperatørene i de aktuelle fiskeri, og en samling av fiskere og trålprodusenter o.a. vil være svært nyttig i denne forbindelse.

Seminaret vil primært være rettet mot fiskere fra Skagerrakkysten, dvs. fra Hvaler til Flekkefjord, men det vil også være åpent for deltakere fra Vestlandet.

Den største direkte kostnaden ved et slikt arrangement er leie av prøvetanken ved Nordsjøsenenteret. Vi har innhentet tilbud fra senteret, jfr. vedlegg, og dette er på Dkr. 54.400 (Nkr. 60.000). Agendaen som er antydnet fra Sintef er bare foreløpig og ikke slik vi har tenkt det endelige opplegget, men dette vil bli justert underveis. Tid ved senteret og i tanken antas imidlertid å bli som skissert.

Vi forutsetter at deltakerne dekker egne reise- og oppholdsutgifter. Vi er imidlertid avhengig av tilskudd til leie av tanken m.m. for at seminaret ikke skal bli for kostbart for deltakerne. Dersom kostnaden for den enkelte blir for høy frykter vi at deltakelsen blir for lav til at seminaret kan gjennomføres. Vi er således avhengig av ekstern finansiering.

Vi vil søke om tilskudd til leie av tanken, og til dekning av reise og opphold for innledere på seminaret, totalt kr. 100.000.

Avviklingen av kurset ble utsatt en del, bl.a. som følge av at ett av de aktuelle redskapsprosjektene skulle bli realisert og kunne presenteres på seminaret.

Seminaret ble avholdt dagene 17. og 18. april 2008 og hadde følgende agenda:

Torsdag 17. april

- 0900 Ankomst, presentasjon og orientering om senteret
- 0915 Orientering om FHF, Roy Kristensen medlem i teknologifotumet
- 0930 Valg av trålmodeller for bruk i tanken.
- 1000 Scanmar orienterer
- 1100 Seleksjonsforsøk, orientering ved John Willy Valdemarsen
- 1200 Lunsj
- 1300 Forsøk i prøvetanken
- 1600 Oppsummering og slutt for dagen

Fredag 18. april

- 0900 Seleksjon i trålredskap, orientering ved Peder Asbjørn Pedersen og Greger Vestberg
- 1000 Energisparende trålmodell, orientering ved Peder Asbjørn Pedersen og Atle Nilsen
- 1100 Energibesparing i trålfisket og miljøvennlig reke-trål, orientering ved Ulrik Jes Hansen
- 1200 Lunsj
- 1300 Prøvetanken
- 1600 Oppsummering og avslutning

Det var stor interesse for seminaret og 40 deltakere fra Mandal til Svenskegrensa deltok.

Av orienteringene kan i tillegg opplyses følgende:

Trygg - rista. En kombinert innretning for utsortering av småreke og fiskebifangst i reke-trålfisket.

John Willy Valdemarsen orienterte om rista som var under utvikling på reke-tråleren "Trygg" i Oslofjorden. Modellen ble også presentert i tanken og med film. Det vises til vedlagt rapport angående beskrivelse og praktisk utprøving av Trygg-rista.

Seleksjon i trålredskap,

Peder Asbjørn Pedersen fra Skagerak Trål og Notbøteri og Greger Vestberg fra "Lagun" orienterte.

Skagerak Trål og Notbøteri ble i 2005 engasjert av FHF i et prosjekt for utvikling av en rist for utsortering av småreker i trålfisket. Risten ble utprøvd i Skagerrak om bord i "Lagun" over en 2-ukers periode. Resultatet i prøveperioden viste en utskilling av subb på 40 – 50%, og 20 – 30% småreke. Innlederne var rimelig fornøyd med prosjektet, men det kan være nyttig å videreutvikle rist-teknologien med sikte på en enda bedre utskilling av subb/småreke.

For mer informasjon vises til prosjektrapporten.

Skagerak Trål og Notbøteri var i 2005 også engasjert av FHF i et lignende prosjekt

for utvikling av en rist for utsortering av småreker i trålfisket. Risten ble utprøvd om bord i "Sandvind" i Larviksfjorden og "Fangst" i Lyngen i Troms. Prøveperioden for disse ristene var begrenset og det ble gjennomført et for lite antall tråltrekk til å foreta ønskede justeringer, og til å trekke noen endelig konklusjon. Det kan være verdifullt å videreføre prosjektet.

For mer informasjon vises til projektrapporten.

Energisparende trålmodell

FHF har bevilget økonomisk støtte til utprøving av en ny trålmodell utviklet av fisker Atle Nilsen. Trålen er laget av Skagerak Trål og Notbøteri.

Det ble orientert om prosjektet av Peder Asbjørn Pedersen og Atle Nilsen.

Prosjektet skal konstruere, utprøve og dokumentere en ny trålkonstruksjon.

- Trålen skal gi betydelig redusert fangst av små reker og annen uønsket bifangst.
- Trålen skal videre gi reduserte energikostnader som følge av at lettere vanngjennomstrømming gir mindre tauemotstand.
- Trålen skal gi økt sikkerhet gjennom bedre manøvreringsmuligheter ved bruk i sterk strøm.
- Trålen skal minimalisere fiskerens manuelle arbeid med sortering av fangst gjennom at mengden uønsket bifangst blir redusert

Ideen med trålen er å tverrvende maskene i den første delen av trålen. Maskene vil da alltid stå noe åpne og ha en god gjennomstrømming (mindre tauemotstand). Ved å konstruere den bakre delen av trålen med firkantmasker har en mye mer kontroll over seleksjonsevnen da maskene vil ha samme fasong uansett hvilken kraft de utsettes for. I tillegg vil en slik konstruksjon være til stor fordel under vanskelige forhold med mye strøm, groe og maneter. Trålmodellen har vært utprøvd en del vinteren 2008 og den viser svært lovende resultat både m.h.t. energibesparing og seleksjonsevne.

Ulrik Jes Hansen orienterte videre om andre prosjekter som var gjennomført med tverrstilte masker i trålen (T90) bl.a. i Canada og New Zealand.

Deltakerne på seminaret ga generelt uttrykk for at det var særdeles nyttig og lærerikt, og at lærdommen vil kunne nyttes til videreutvikling av redskapsteknologien i reketrålfisket.

Kristiansand 25. april 2008

Trygve Bjørnerem

